

Hogere dosis vitamine D bij zwangerschap en borstvoeding omwille van de vergoeding

Achtergrond

Vitamine D-tabletten en capsules van 20 microgram (800 IE) worden vanaf 1 januari 2019 niet meer vergoed uit het basispakket van de zorgverzekering [1]. In het Pharmaceutisch Weekblad (PW) is aangegeven dat de kans groot is dat huisartsen, medisch specialisten en apothekers gaan uitwijken naar hoger gedoseerde vitamine D-preparaten met een lagere toedieningsfrequentie, terwijl er twijfels zijn of de balans effectiviteit/bijwerkingen voor laag gedoseerde vitamine D hetzelfde is als voor hoog gedoseerde preparaten [2].

Vragen aan de Teratologie Informatie Service

Inmiddels heeft Bijwerkingencentrum Lareb signalen uit de praktijk ontvangen dat zorgverleners inderdaad uitwijken (of overwegen uit te wijken) naar de hoog gedoseerde vitamine D-preparaten omwille van de vergoeding, ook als het patiënten betreft die zwanger zijn of borstvoeding geven. De Teratologie Informatie Service (TIS) van Lareb heeft in korte tijd 5 vragen ontvangen op dit gebied (zie Tabel 1).

Tabel 1. Vragen aan de TIS over hogere dosis vitamine D omwille van de vergoeding, t/m 12-03-2019

TIS Helpdesk ID	Beroep vraagsteller	Periode van blootstelling	Samenvatting van vraag
1425872	apotheker	zwangerschap	Algemene vraag (niet over een specifieke patiënt) over de veiligheid van 5600 IE per dag in plaats van 4000 IE per dag tijdens de zwangerschap. Bij een recept van 4000 IE per dag leverde deze apotheker tot nu toe 1dd5 800 IE af, maar dit moet voortaan zelf worden betaald terwijl 1dd1 5600 IE wel vergoed wordt.
1426068	apotheker	borstvoeding	Patiënt geeft borstvoeding en heeft een zeer lage vitamine D-spiegel. Recept voor 4000 IE per dag, maar dit kan ze niet betalen. Deze apotheker vroeg of bijvoorbeeld 5600 IE per week dan een geschikt alternatief is.
1426073	apotheker	zwangerschap	Omdat 800 IE per dag niet meer wordt vergoed, vroeg deze apotheker zich naar aanleiding van een recept voor een zwangere patiënt af of er informatie beschikbaar is over 5600 IE per week tijdens de zwangerschap.
1426153	huisarts	zwangerschap	Zwangere patiënt met een vitamine D-tekort, werd voorheen behandeld met 800 IE per dag. Omwille van de vergoeding is dit aangepast naar 5600 IE per week. Patiënt had echter niet begrepen dat het een wekelijkse dosering was geworden, en heeft daardoor gedurende 4 weken dagelijks een capsule van 5600 IE ingenomen. Deze huisarts vroeg of er nadelige effecten te verwachten zijn bij deze mate van blootstelling tijdens de zwangerschap.
1426451	apotheker	zwangerschap	Deze apotheker overwoog omwille van de vergoeding een recept voor een zwangere patiënt om te zetten van een dagelijkse dosis naar een hoge dosis per week, maar vroeg zich af of zo'n hoge dosering wel veilig is.

Discussie

Zowel bij zwangerschap als bij borstvoeding is er onvoldoende onderzoek gedaan naar de veiligheid van een hoge dosis vitamine D per week, per 2 weken of per maand. De TIS geeft daarom aan dat een dagelijkse toediening de voorkeur heeft als een tekort aan vitamine D moet worden aangevuld bij zwangerschap of borstvoeding [3,4]. Als maximum wordt hierbij 4000 IE per dag aangehouden, de aanvaardbare bovengrens van de Gezondheidsraad. [5]

Op basis van de informatie van de TIS werden recepten voor hoog gedoseerde vitamine D-preparaten in het geval van zwangerschap of borstvoeding met regelmaat omgezet naar lagere dagelijkse doseringen. Zoals blijkt uit de ontvangen vragen, worden vitamine D-recepten inmiddels ook in tegengestelde richting omgezet (of wordt dit overwogen). Om zorgverleners erop te attenderen dat dit onwenselijk is bij zwangerschap, heeft Lareb een nieuwsbericht aan het PW aangeboden en op de eigen website gepubliceerd [6,7].

Overigens is vitamine D behalve als geregistreerd geneesmiddel ook verkrijgbaar als voedingssupplement met dezelfde werkzame stof (colecalciferol), waardoor de kosten voor de patiënt beperkt kunnen blijven zonder uit te wijken naar een hoge dosis.

Het bovenstaande heeft alleen betrekking op vrouwen met een vitamine D-tekort. Voor vrouwen zonder tekort is er niets veranderd: het advies van de Gezondheidsraad is 400 IE per dag extra te gebruiken tijdens de zwangerschap. [5] Ook voorafgaand aan 1 januari 2019 werd dit niet vergoed uit het basispakket van de zorgverzekering.

Referenties

1. Document Rijksoverheid. Overzicht van medicijnen uit het basispakket 2019. (versie datum 18-12-2018, geraadpleegd op 13-03-2019) <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/zorgverzekering/documenten/publicaties/2018/12/18/uitstroom-middelen-uit-basispakket-2019>
2. Brouwers JRB, van Roon EN, Knol W. Twijfels bij massale omzetting naar hoge dosis vitamine D. Pharm Weekbl. 2018 Nov 30;153(48):14-16.
3. Website TIS (Teratologie Informatie Service Lareb). Geneesmiddelen bij zwangerschap. Vitaminen. (versie datum 01-03-2016, geraadpleegd op 13-03-2019) https://www.lareb.nl/teratologie-nl/zwangerschap/#TOC_Vitaminen
4. Website TIS (Teratologie Informatie Service Lareb). Geneesmiddelen bij borstvoeding. Vitaminen. (versie datum 01-03-2016, geraadpleegd op 13-03-2019) https://www.lareb.nl/teratologie-nl/borstvoeding/#TOC_vitaminen1
5. Document Gezondheidsraad. Evaluatie van de voedingsnormen voor vitamine D. (versie datum 26-09-2012, geraadpleegd op 13-03-2019) <https://www.gezondheidsraad.nl/documenten/adviezen/2012/09/26/evaluatie-van-de-voedingsnormen-voor-vitamine-d>
6. Website PW (Pharmaceutisch Weekblad). Hogere dosis Vitamine D bij zwangere niet wenselijk. (versie datum 24-01-2019, geraadpleegd op 13-03-2019) <https://www.pw.nl/nieuws/2019/hogere-dosis-vitamine-d-bij-zwangere-niet-wenselijk>
7. Website Lareb (Bijwerkingencentrum Lareb). Geen hoge dosis vitamine D bij zwangere. (versie datum 25-01-2019, geraadpleegd op 13-03-2019) <https://www.lareb.nl/nl/news/geen-hoge-dosis-vitamine-d-bij-zwangere/>

This signal has been raised on March 25, 2019. It is possible that in the meantime other information became available. For the latest information, including the official SmPC's, please refer to website of the MEB www.cbq-meb.nl